

Titlul I. Drept civil

Capitolul I. Acțiunea civilă

I. Acțiune în evacuare. Obligativitatea exercitării acțiunii de către toți coindivizarii, în condițiile în care nu s-a efectuat partajarea fizică a bunului imobil în care se regăsesc mai multe apartamente

Regimul juridic al coproprietății are la bază două principii potrivit cărora nici unul dintre coproprietari nu are un drept exclusiv asupra unei părți materiale determinate din bunul aflat în coproprietate și fiecare coproprietar are un drept exclusiv numai asupra unei cote părți ideale, abstracte, din dreptul de proprietate asupra acelui bun.

Nefiind sistată starea de coproprietate nu poate fi analizat nici titlul în baza căruia reclamantii ocupă spațiul în litigiu, atâta timp cât acțiunea în evacuare nu a fost formulată de toți coproprietarii.

Decizia civilă nr. 34/R din 17 ianuarie 2006 – R.T.

Prin Sentința civilă nr. 482 din 20 ianuarie 2004, Judecătoria B. a respins acțiunea civilă formulată de reclamanta F.E., în contradictoriu cu pârâta SC „R.” SRL, având ca obiect obligația de a încheia contract de închiriere. A admis astfel cum a fost precizată cererea reconvențională formulată de pârâta reclamantă reconvențională SC „RIAL” SRL - B. în contradictoriu cu pârâții reconvenționali F.E., O.N.D. și O.M.C. și, în consecință:

Prin Decizia civilă nr. 632 din 10 iunie 2004 Curtea de Apel B. a respins apelul declarat de reclamantii F.E. și O.N.D. împotriva sentinței susmenționate.

Împotriva deciziei din apel au declarat recurs reclamantii.

În dezvoltarea motivelor de recurs se arată că reclamantii recurenți nu au ocupat spațiul în litigiu în mod abuziv, că au efectuat chiar

unele reparații interioare și că singura care se opune încheierii unui nou contract și solicită evacuarea este pârâta SC „RIAL” SRL B., deși reclamanții au făcut dovada că reprezintă un caz social, iar reclamantul O.N.D. suferă de o serie de afecțiuni dovedite cu certificate medicale.

La dosar s-au depus o serie de înscrisuri de către recurenți, înscrisuri existente și în dosarele de fond și apel și întâmpinări din partea pârâtei SC „RIAL” SRL B. și pârâții față de care reclamanții au renunțat la judecată în fața primei instanțe.

Examinând recursul, prin prisma motivelor invocate și a actelor și lucrărilor dosarului, Curtea constată că acesta este parțial fondat.

Astfel, în ceea ce privește mențiunea reclamanților, prin care aceștia solicită obligarea pârâtei SC „R.” S.R.L de a încheia contractul de închiriere pentru spațiul situat în B., soluțiile instanțelor anterioare sunt fondate. Declarația fostei chiriașe, de care se prevalează reclamanții atunci când formulează acțiunea și susțin că nu au ocupat în mod abuziv spațiul, nu se încadrează în prevederile art. 27 din Legea nr. 114/1996, care reglementează cercul persoanelor în drept a invoca beneficiul contractului de închiriere după decesul titularului de contract.

În ceea ce privește cererea reconvențională, formulată de pârâta SC „RIAL” SRL - B., prin care se solicită evacuarea reclamanților din spațiul pe care îl ocupă, soluțiile instanțelor anterioare sunt nefondate.

Conform extrasului de carte funciară sunt coproprietari Statul Român asupra cotei de 8/32 și N.M.Gh., T.V., T.A., C.D. și C.Gh.T., toți asupra cotei de 24/32. Imobilul înscris în această carte funciară are în componența sa 7 apartamente, asupra cărora Statul Român și persoanele fizice înscrise în cartea funciară au un drept de coproprietate. Regimul juridic al coproprietății are la bază două principii potrivit cărora nici unul dintre coproprietari nu are un drept exclusiv asupra unei părți materiale determinate din bunul aflat în coproprietate și fiecare coproprietar are un drept exclusiv numai asupra unei cote părți ideale, abstracte, din dreptul de proprietate asupra aceluși bun.

În cauză, nefiind sistată starea de coproprietate și intimata-pârâtă-reclamantă reconvențională neavând un drept exclusiv asupra unei părți materiale din imobil, nu se poate stabili dacă locuința din care se solicită evacuarea este proprietatea statului român, în numele căruia

acționează SC „RIAL” SRL - B. sau proprietatea celorlalte persoane fizice.

Așa fiind, nu se poate păși la analizarea titlului în baza căruia ocupă reclamanții spațiul în litigiu, atâta timp cât acțiunea nu a fost formulată de toți coproprietarii.

În consecință, cererea reconvențională urmează a fi respinsă, iar critica recurenților referitoare la faptul că doar SC „R.” SRL a solicitat evacuarea lor, admisă ca fiind fondată.

Celelalte aspecte relevate de recurenți, referitoare la dreptul lor de a primi o locuință socială și starea de sănătate sunt irelevante din punct de vedere juridic în această cauză, întrucât nu s-a solicitat obligarea proprietarului fondului locativ la repartizarea și încheierea unui contract de închiriere pentru o locuință socială, ci obligarea la încheierea contractului pentru un anumit imobil.

2. Acțiunea oblică. Condiții de exercitare

C. civ., art. 974

Conform art. 974 C. civ. creditorii pot exercita toate drepturile și acțiunile debitorului lor afară de acelea care îi sunt exclusiv personale.

Condiția esențială ce conferă părții calitatea procesuală, interesul juridic și dreptul de a acționa în locul debitorului este calitatea de creditor al unei creanțe certe, lichide și exigibile. În ce-l privește pe debitor este suficient să-și fi creat sau mărit starea de insolvabilitate pentru a da dreptul creditorului să acționeze în locul său în vederea reîntregirii patrimoniului și asigurării gajului general pe care îl are orice creditor chirografar.

Decizia civilă nr. 73/R din 21 septembrie 2006 – M.L.

Prin acțiune s-a solicitat nulitatea absolută a declarației de renunțare la succesiune dată de pârâta O.M. în fața notarului public, nulitatea certificatului de moștenitor emis în favoarea pârâtelor O.A. și O.I., constatarea că pârâta O.M. a acceptat succesiunea după defunctă, înscrierea dreptului de proprietate al pârâtei O.M. în cartea funciară.

Prin sentința civilă nr. 507/2005, Judecătoria Z. a admis acțiunea. Apelul pârâtelor a fost respins prin Decizia civilă nr. 44/2005, a Tribunalului pentru Minori și Familie B.

Recursul pârâtelor a fost respins ca nefondat.

Conform art. 974 C. civ. creditorii pot exercita toate drepturile și acțiunile debitorului lor, afară de acelea care îi sunt exclusiv patrimoniale.

Pe calea acțiunii oblice, reglementată de acest text de lege, creditorul poate ataca actele prin care debitorul își creează sau mărește starea de insolvabilitate a patrimoniului său, cu scopul vădit de a prejudicia interesele creditorilor.

În speță, cerințele acțiunii oblice sunt îndeplinite, reclamantul fiind creditorul unei creanțe certe, lichide și exigibile necontestată de pârâți, iar prin actul de renunțare la succesiune pârâta O.M., debitoare a aceleiași creanțe, și-a creat starea de insolvabilitate recunoscută la interogatoriu.

Prin urmare, reclamantul are calitatea procesuală, dreptul de a promova prezenta acțiune având calitatea cerută de art. 974 C. civ., aceea de creditor.

Interesul juridic al reclamantului este evident din moment ce pârâta O.M. și-a creat în mod voit starea de insolvabilitate, fiind manifestată intenția de a prejudicia interesele creditorului care nu ar mai putea executa silit vreun bun în vederea recuperării creanței sale.

Actul renunțării este nul absolut și pe considerentul că este fondat pe o cauză falsă și ilicită. În fața amenințării procedurii sechestrului asigurător pârâta-debitoare O.M. a renunțat în favoarea pârâtelor O.I.R. și O.A., minore și care sunt fiicele sale. Se reține astfel că, numai formal juridic bunul nu a intrat în patrimoniul său, fiind însă evident că puterea asupra acestui bun și-a păstrat-o din moment ce minorele nu ar putea exercita acte de dispoziție fără încuviințarea sa.

Prin urmare, renunțarea la succesiune nu reprezintă, în acest caz, un act dezinteresat, făcut cu intenția liberală de a mări patrimoniul fiicelor sale, ci cu intenția frauduloasă de a scoate bunul de sub urmărirea creditorului, de a-i fraudă interesele și de a evita aplicarea sechestrului conform art. 591 C. proc. civ. și în consecință, actul renunțării este fondat pe o cauză falsă și ilicită fiind nul absolut conform art. 948 pct. 4 și art. 966 C. civ.

Întrucât certificatul de moștenitor a fost bazat pe actul renunțării de către debitoare – descendent de gradul I, în favoarea fiicelor sale pârâte – descendente de gradul II cu defuncta, act care este lovit de nulitate și acesta urmează aceeași soartă, reclamantul – creditor având calitatea procesuală, dreptul și interesul său juridic (dată fiind vătămarea dreptului său în recuperarea creanței) în a solicita anularea conform art. 88 din Legea nr. 36/1995 și readucerea bunului în patrimoniul pârâtei-debitoare.